

TAITEEN PERUSOPETUKSEN

KUVATAITEEN OPETUSSUUNNITELMA 2018

YLEISEN OPPIMÄÄRÄN MUKAAN

SISÄLLYSLUETTELO

1 OPETUSSUUNNITELMA	3
1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmän ja opetussuunnitelman perusteet	3
1.2 Opetussuunnitelman laatiminen	3
1.3 Opetussuunnitelman sisältö	3
2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN LÄHTÖKOHDAT	4
2.1 Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä	4
2.2 Arvoperusta	4
2.3 Oppimiskäsitys	5
2.4 Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet	5
3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	6
3.1 Oppimisympäristöt	6
3.2 Toimintakulttuuri	6
4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE	7
4.1 Opintojen laajuus	7
4.2 Opintojen rakenne	7
5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	8
6 OPPIMISEN ARVIOINTI	9
6.1 Arvioinnin tehtävä	9
6.2 Arviointi opintojen aikana	9
6.3 Osaamisen tunnistaminen ja opintojen hyväksi lukeminen	9
6.4 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot	9
7 KUVATAIDE	10
7.1 Varhaisiän kuvataidekasvatus	10
7.2 Kuvataiteen yhteiset opinnot	10
7.3 Kuvataiteen teemaopinnot	15
7.4 Aikuisten kuvataiteen opetus	17
7.5 Työtavat kuvataiteen opetuksessa	17
7.6 Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa	17

Huom!

Hyväksytty Aikuisväestön lautakunnassa 21.3.2018.

1 OPETUSSUUNNITELMA

1.1

Opetussuunnitelma- järjestelmän ja opetus- suunnitelman perusteet

Taiteen perusopetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta 21.8.1998/633 ja asetukseen taiteen perusopetuksesta 6.11.1998/813. Taiteen perusopetuksen järjestäminen Kouvolassa pohjautuu myös lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta 3.8.1992/728. Opetushallitus määrittää opetussuunnitelman perusteista, oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista.

Kouvolan kansalaisopiston kuvataiteen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma perustuu opetushallituksen taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin 2017. Oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista päättää opetushallitus. Opetuksen rakenne on kuvattu kappaleessa 4 ja arviointi kappaleessa 6.

1.2

Opetussuunnitelman laatiminen

Opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä opiston opettajien, oppilaitosjohtajan ja muun opiston henkilökunnan kanssa. Opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen on järjestetty kuuleminen asiaa koskien.

1.3

Opetussuunnitelman sisältö

Vapaan sivistystyön lain mukaisesti Kouvolan kansalaisopisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta taidekasvatuksen periaatteet huomioiden. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä koros-

Kuva: Minna Rissanen

tuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Opetuksen laajuus on yleisen oppimäärän mukaisesti 500 tuntia. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä kehitetään suunnitelmallisesti ottaen huomioon ajan tuomat tarpeet ja muutokset. Konkreettiset kehittämistoimenpiteet kirjataan kaupungin strategiaan pohjautuvaan opiston kehittämisohjelmaan, joka tehdään valtuustokausittain ja päivitetään vuosittain.

Oppilaitos päättää opiskelijaksi ottamisesta pyrkien kuitenkin tarjoamaan opiskelupaikan kaikille halukkaille mahdollisimman läheltä: Kouvolan kansalaisopiston toiminta-ajatuksen on toimia aidosti kaikkien lähellä ja tarjota palveluita koko toiminta-alueellaan.

Kouvolan kansalaisopistolla noudatetaan

“Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.”

Kouvolan kaupunginhallituksen hyväksymää Kouvolan kaupungin suunnitelmaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi (15.6.2015 § 154). Opettajat kertovat toimintaperiaatteet ryhmissä. Lisäksi käytännön työkaluna opistolla on kaikille opiskelijoille ja heidän huoltajilleen jaettava Toimintaohje työrauhan turvaamiseksi. ■

2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN LÄHTÖKOHDAT

Kuva: Minna Rissanen

2.1

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota opiskelijalle mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Oppilaitos voi myös järjestää alle kouluikäisille varhaisiän opetusta sekä opetusta aikuisille.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiseen taiteiden harrastamiseen. Opetuksen tehtävänä on myös kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea opiskelijan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia moniarvoisessa yhteiskunnassa. Taiteen opiskelun tarkoituksena on avata opiskelijalle uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä. Tehtävänä on myös kehittää opiskelijoiden ajattelemisen taitoja ja luovuutta elämän eri alueilla. Yleisen oppimäärän tehtävänä on kehittää sellaisia taitoja ja tietoja, joita opiskelija tarvitsee elämän eri aloilla ja jotka antavat hänelle valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan koulutukseen.

2.2

Arvoperusta

Opetussuunnitelma pohjautuu arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle sekä luo pohjaa sosiaalisesti

ja kulttuurisesti kestäväille tulevaisuudelle. Opetus perustuu ihmiskäsitykseen, jossa ihminen on ainutkertainen ja toimii vuorovaikutuksessa toisten ihmisten ja ympäristönsä kanssa sekä vaikuttaa aktiivisesti elämäänsä. Opetuksessa huomioidaan sukupuolten tasa-arvo ja sukupuolen moninaisuus. Keskeistä on opiskelijan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen. Taidekasvatuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan aisti- ja tunneherkkyyttä, itseilmaisua ja tukea opiskelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä.

“Taiteen perusopetuksen tavoitteena on tukea opiskelijan minäkuvan kasvua ja kehittymistä sekä hänen kykyään jäsentää ympäröivää todellisuutta.”

Taiteen perusopetuksen tavoitteena on tukea opiskelijan minäkuvan kasvua ja kehittymistä sekä hänen kykyään jäsentää ympäröivää todellisuutta. Opiskelussa on keskeistä taiteen tekeminen ja sen kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. Tavoitteena on myös ohjata opiskelijaa keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentamaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opinnot tukevat opiskelijoiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo vahvan pohjan ja ymmärryksen taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi. Opetusta toteutetaan muiden oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Opetuksen lähtökohdaksi ovat kullekin taiteentalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioi-

maan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväille tulevaisuudelle.

Kansalaisopiston omalla toiminta-ajatuksella on toimia aidosti kaikkien lähellä ja tarjota palveluitaan eri puolella Kouvola. Toiminnan pyrkimyksenä on säilyä ihmisläheisenä opistona ja panostaa palvelun kehittämiseen opettajien osaamista tukien. Opisto näkee tärkeäksi toiminta-alueensa asukkaiden ja heidän tarpeidensa tuntemisen. Tavoitteena on vahvistaa tasa-arvoa ja toimintojen saavutettavuutta sekä lisätä ali-edustettujen ryhmien mahdollisuuksia osallistua kansalaisopiston tarjoamaan toimintaan.

Osana kaupunkia Kouvolan kansalaisopisto toteuttaa toiminnassaan kaupungin strategiaa ja arvoja. Kouvolan visio on olla kasvulusta – mahdollisuus uusille avauksille ja uudelle kasvu. Kaupungin toimintaa ohjauksiksi arvoiksi on määritelty kaupunkilaisen paras, luotettavuus ja turvallisuus, vastuullinen yhteistyö, tavoitteellisuus ja tehokkuus sekä rohkea uudistuminen.

2.3

Oppimiskäsitys

Oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jonka kautta syntyy kulttuurinen osallisuus. Taiteen oppiminen on pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen prosessi. Erilaisissa tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on keskeinen merkitys sekä opiskelijan opiskelutaitojen että opiskeluympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisten opiskelijoiden edistyminen on mahdollista.

Opiskelijalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Opiskelija oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti. Opetuksessa pyritään huomiomaan opiskelijan aiemmat kokemukset ja

hänen elämänsä maailmansa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta. Työtapojen tulee ohjata opiskelijaa arvostamaan kaikkien ryhmänjäsenten työskentelyä ja työn tuloksia. Oppiminen perustuu tekeillä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Opettaja ohjaa opiskelijaa tunnistamaan omat tapansa toimia ja oppia harjoiteltavat. Taidekasvatuksessa harjoittelu vaatii aikaa ja pitkäjänteisyyttä.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa opiskelijan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää opiskelijan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

2.4

Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taidekasvatuksessa ja taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksessa elinikäisen taidesuhteen luominen on merkittävässä asemassa. Opintojen tavoitteena on monipuolinen ja innostava mahdollisuus olla osallisena ja vaikuttamassa taiteen tekemisessä, kokemisessa ja nauttimisessa sekä pohtimassa taiteen merkitystä.

Opetus tukee monilukutaidon ja luovan ajattelun taitojen kehittymistä, moniaistisuutta ja taiteidenvälisyyttä. Oppilaita kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta. Opetuksessa on keskeistä eri ilmaisukeinojen koikeleminen, harjoittelu ja soveltaminen. Opiskelijat saavat mahdollisuuksia tarkastella taiteen alaa historiallisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä ja vaikuttaa oman taiteen keinoin yhteiskuntaan. ■

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1

Oppimisympäristöt

Tavoitteena on, että opiskeluympäristö tukee opiskelijan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Hyvä opiskeluympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja oppilasta rohkaiseva. Tilojen, työvälineiden ja materiaalien tulee mahdollistaa opetussuunnitelman perusteiden mukainen opiskelu. Hyvä opiskeluympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen.

Oppimisympäristöjen luomisessa otetaan huomioon taiteenalan ominaiset aktiivinen ja pitkäjänteinen työskentely sekä taiteiden välinen osaaminen. Tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö sekä ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen

ja yhteistyöhankkeet taideopetuksen osana ovat merkityksellisiä oppimisympäristön osia.

3.2

Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksessa toimintakulttuuri perustuu Kouvolan kansalaisopiston arvopohjalle ja oppimiskäsitykselle. Välittävä kohtaaminen ja kunnioittava vuorovaikutus ovat keskeisiä toiminnassa. Toimintakulttuurin tavoitteena on luoda oppimista ja hyvinvointia edistävää, kestävää elämäntapaa. Toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisen kautta. Osallisuus syntyy avoimesta ja rakentavasta vuorovaikutuksesta, joka käsittää sekä oppilaitosyhteistyön että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävän yhteistyön.

Toimintakulttuuria kehitetään jatkuvasti pedagogiikassa, taiteenalan osaamisessa ja oppilaitoksen käytännössä. Taiteen perusopetuksen kokonaisvaltainen kehittäminen on osa oppilaitoksen johtamista ja oppilaitoksen arkikäytäntöjen organisointia, suunnittelua, toteuttamista ja arviointia. Toimintakulttuurissa otetaan huomioon kulttuurinen monimuotoisuus, kielitietoisuus ja tekijänoikeudet.

Kouvolan kansalaisopisto päättää taiteen perusopetuksen opiskelijavalinnasta. Kaikki halukkaat pyritään ottamaan mukaan. Kouvolan kaupungin tulee taata taiteenperusopetuksen yleiseen oppimäärään kuuluvien opintojen jatkuvuus niin, että opiskelijan on mahdollisuus suorittaa myös teemaopintoja ja saada opintonsa päätökseen. ■

Kuva: Minna Rissanen

4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

4.1

Opintojen laajuus

Yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana käytetään 45 minuutin pituista oppituntia. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opintonsa aloittaneille opiskelijoille mahdollisuus koko yleisen oppimäärän suorittamiseen. Annettavan opetuksen määrän tulee mahdollistaa opetus suunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen.

Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että opiskelijan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

4.2

Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista. Yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopinnoissa tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajen-

“Oppimistapahtumassa on keskeistä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta ja niiden työstäminen taiteelliseen muotoon.”

taminen. Opetusta voidaan antaa viikkoopetuksena, kurssimuotoisena opetuksena sekä monimuoto- ja verkko-opetuksena. Opiskelija voi rakentaa yksilöllisen opintopolun mieltymystensä mukaisesti tarjottavien kurssikokonaisuuksien pohjalta.

Yleiseen oppimäärään kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi oppilaitos voi tarjota valinnaisia opintokokonaisuuksia.

Opiskelijan on osoitettava todistuksen antajalle kaikki päättötodistuksen saamiseksi oikeuttavat opinnot suoritetuiksi. Taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä voi sisältää valinnaisia opintokokonaisuuksia, joita voidaan järjestää myös yhteistyössä muun taiteen perusopetuksen kanssa.

Opetusjärjestelyissä on otettava huomioon taiteenalan luonne. Oppimistapah-

tumassa on keskeistä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta ja niiden työstäminen taiteelliseen muotoon. Taiteellinen työskentely on pitkäjänteistä ja taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Opintokertojen tulee olla riittävän pitkiä yhteisten opintojen aikana, ja teemaopinnoissa opintokerrat voivat olla pidempiä kuin yhteisissä opinnoissa.

Kouvolan kansalaisopisto määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetus suunnitelman perusteiden pohjalta. Opintotarjonta ja järjestys määritellään paikallisesti ja paikalliset tarpeet huomioon ottaen. Opintokokonaisuuksien toteuttamisesta päättää Kouvolan kansalaisopisto. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota varhaisiän, lasten ja nuorten sekä aikuisten taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintoja opetus suunnitelmien mukaan. ■

5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Mikäli opiskelija ei kykene opiskelemaan opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä, laatimalla opiskelijalle henkilökohtainen opetussuunnitelma yhteistyössä opiskelijan ja huoltajan kanssa.

Oppimäärää ja opetusta yksilöllistettäessä on huomioitava, että opintojen tavoitteet ovat opiskeltavan taiteenalan tavoitteiden mukaiset. Opiskelijalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta. Opiskelu voi tapahtua yksilöopetuksena tai ryhmäopetuksena. ■

Teos: Darja Värä, Kuva: Minna Rissanen

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1

Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on tukea opiskelijan edistymistä opinnoissa. Palaute on vuorovai-
kutteista ja edistää opiskelijan osallisuutta. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, roh-
kaisevaa, oikeudenmukaista ja eettistä. Ar-
viointi ohjaa opiskelijaa omien tavoitteiden
asettamiseen sekä oppimisprosessin ja sen
eri vaiheiden ymmärtämiseen. Monipuoli-
seen, jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia
palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta
itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

6.2

Arviointi opintojen aikana

Taiteen perusopetuksen arviointia suori-
taan Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti.
Koulutuksen arviointi sisältyy vuosittaiseen
suunnitteluun ja sitä kehitetään ajankoh-
taiseksi ja elinikäistä oppimista tukevaksi.
Suunnittelu-toteutus-arviointiprosessi on jat-
kuvaa ja sen toteuttamiseen osallistuvat op-
pilaitosjohto, opetuksesta vastaavat opet-
tajat, toimistohenkilökunta ja opiskelijat.
Arviointia annetaan oppitunneilla. Opiske-
lija saa työskentelystään ja suorituksistaan
sanallista palautetta suullisesti ja/tai kirjal-
lisesti koko opintojensa ajan. Arviointi on op-
pimismotivaatiota tukevaa ja osallistavaa.
Vanhempia, huoltajia ja muita sidosryhmiä
kuullaan säännöllisesti.

Lasten ja nuorten taideopetuksessa an-
netaan opiskelijalle ja hänen huoltajalleen
tietoa opiskelijan vuoden aikana suoritta-
mista opintokokonaisuuksista Kouvolan kan-
salaisopiston opetussuunnitelmassa päät-
tämällä tavalla. Arviointia täsmennetään
taiteenalakohtaisesti.

6.3

Osaamisen tunnistaminen ja opintojen hyväksi lukeminen

Opiskelijalla on oikeus saada hyväksi luetuk-
si myös aiemmin ja/tai muualla suoritettut tai-
teen perusopetuksen opintokokonaisuudet.
Muualla hankitun osaamisen tunnistaminen
tehdään perustuen selvityksiin opiskelijan
opinnoista tai osaamisesta sekä suhteessa
kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuus-
den tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös opiske-
lijän siirtyessä oppimäärästä toiseen osaa-
amisen tunnistamisessa ja opintojen hyväksi
lukemisessa menetellään kuten edellä on
kuvattu.

6.4

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Opiskelija saa taiteen perusopetuksen ylei-
sen oppimäärän päättötodistuksen suoritet-
tuaan 500 tunnin laajuuteen sisältyvät 300
tunnin yhteiset opinnot ja 200 tunnin teema-
opinnot. Kaikki opiskelijan suorittamat opin-
tokokonaisuudet merkitään päättötodistuk-
seen. Päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Opiskelijalle annetaan pyydettyä osal-
listumistodistus suoritetuista taiteenalan ylei-
sen oppimäärän opinnoista. Osallistumisto-
distus voi sisältää liitteitä. ■

*“Arviointi on
oppimiseen kannustavaa,
rohkaisevaa,
oikeudenmukaista
ja eettistä.”*

PÄÄTTÖTODISTUKSEN TULEE SISÄLTÄÄ SEURAAVAT ASIAT:

- Todistuksen nimi
- Koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- Taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- Opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- Opiskeluaika vuosina
- Opiskelijan suorittamat yhteiset opinnot, opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- Opiskelijan suorittamat teemaopinnot, opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- Rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- Opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä tai kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- Maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

7 KUVATAIDE

Kuvataiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota opiskelijalle osaamista ja kokemuksia kuvataiteesta, visuaalisesta kulttuurista ja kulttuurin moninaisuudesta. Opetuksella tuetaan opiskelijan identiteetin rakentumista ja kasvua sekä itsetuntemuksen kehittymistä. Opinnoissa huomioidaan opiskelijoiden kokemukset ja niiden merkitys oppimiselle ja tekemisen ilolle. Opinnot mahdollistavat opiskelijan elinikäisen taidesuhteen ja harrastamisen kehittymisen sekä luovat pohjan eri alojen opinnoissa tarvittavaan luovaan ajatteluun ja uuden kehittämiseen.

Opinnot kehittävät opiskelijan visuaalista havainnointia, ajattelua, ilmaisua, tulkintaa ja arvottamisen taitoja. Opinnoissa korostuvat monipuolinen materiaalien, teknikoiden ja ilmaisun käyttö sekä opiskelijalle merkitykselliset sisällöt. Opiskelijaa innostetaan oma-aloitteisuuteen sekä kokeiluun tutkivan ja kokemuksellisen oppimisen avulla. Opetuksessa etsitään oivalluksia taiteiden ja tieteiden välisyydestä sekä tarkastellaan kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja rajapinnalla olevia ilmiöitä. Opiskelijaa kannustetaan aktiivisuuteen ja vastuullisuuteen kuvataiteen sekä visuaalisen kulttuurin tarkkailijana, kokijana ja toteuttajana. Opiskelijaa kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä. Opiskelijaa rohkaistaan taiteen avulla vaikuttamiseen, yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen eri toimijoiden kesken sekä toimimaan yhteisön vastuullisena jäsenenä.

7.1

Varhaisiän kuvataidekasvatus

Kouvolan kansalaisopistossa varhaisiän kuvataidekasvatus tapahtuu taiteen perusopetukseen valmistavina opintoina. Valmistavissa opinnoissa tutustutaan visuaaliseen kulttuuriin ja sen toimintatapoihin lapsen omaa elämämaailmaa hyödyntäen. Työskentely on lei-

Teokset: Leevi Talka, Kuva: Minna Rissanen

“Tärkeää on oppimisen ilo yksin ja yhdessä muiden kanssa.”

kinomaista, tutkivaa ja uteliaisuuteen rohkaisevaa moniaistista kokeilua. Keskiössä ovat lapsen omat havainnot ja niiden pohtiminen. Opetus tarjoaa kokonaisvaltaisia kokemuksia, joiden tarkoitus on kehittää lapsen ajattelua, ilmaisua ja vuorovaikutuksen taitoja. Tärkeää on oppimisen ilo yksin ja yhdessä muiden kanssa. Lapsi tutustuu kuvataiteen välineistöön ja materiaaleihin sekä taiteiden väliin työskentelymuotoihin. Tarkastelun kohteina voivat olla esimerkiksi rakennettu ympäristö, luonnonympäristö ja taiteen historia sekä nykytaide. Monipuoliset ja vaihtelevat työtävät tukevat motoristen tai-

tojen ja pitkäjänteisyyden harjoittelemista.

Kouvolan kansalaisopistossa toteutettava taiteen perusopetukseen valmistava varhaisiän kuvataide on suunnattu 5–6-vuotiaille. Opinnot ovat kestoltaan pääsääntöisesti kahden lukuvuoden mittaiset. Opetus rakentuu vuosittaiselle runkosuunnitelmalle.

7.2

Kuvataiteen yhteiset opinnot

Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea opiskelijan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista. Opetuksen tavoitteena on avata opiskelijalle mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden tuottamia merkityksiä. Tiedollisen, taidollisen ja elämyksellisen opetuksen painopiste on kokemuksellisessa, tutkivassa ja toiminnallisessa oppimisessä ja taidetyöskentelyssä. Opiskelussa keskeistä on

taiteen tekemisen ja sen kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. Opinnoissa huomioidaan kuvailmaisun prosessimaisuus, suunnittelu, kokeilut ja sattuman merkitys. Oppimistahtumassa on keskeistä opiskelijan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen sekä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta ja niiden työstäminen visuaaliseen muotoon. Opinnoissa opiskelijalla on aktiivinen rooli.

Kuvataiteen opetuksessa huomioidaan taiteenalan luonne ja pitkäjänteinen työskentely, jossa oppiminen tapahtuu vähitellen ja aikaa vaatiin. Kouvolan kansalaisopistossa toteutettava kuvataiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen 300 tunnin laskennallinen laajuus muodostuu kahdesta (2) opintokokonaisuudesta. Opintokokonaisuus on

kestoltaan pääsääntöisesti kolmen lukuvuoden pituinen. Opintokokonaisuus yksi (1) on suunnattu pääsääntöisesti 7–9-vuotiaille ja opintokokonaisuus kaksi (2) pääsääntöisesti 10–12-vuotiaille. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle, jossa opinnot etenevät tasolta toiselle, teollista ja taidollista osaamista laajentaen ja syventäen.

Opinnot voivat sisältää myös opintokokonaisuuksiin ja niiden tavoitteisiin ja sisältöihin rinnastettavia opintoja. Kouvolan kansalaisopiston vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kuvataiteen kurssisuunnittelussa päätetään niistä opinnoista, jotka voidaan sisällyttää yhteisten opintojen opintokokonaisuuksiin. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut lyhytkurssit. Kuvataiteen yhteiset opinnot voivat sisältää myös sellaisia

“Kuvataiteen opetuksessa huomioidaan taiteenalan luonne ja pitkäjänteinen työskentely, jossa oppiminen tapahtuu vähitellen ja aikaa vaatiin.”

opintoja, joita voidaan järjestää muun muassa yhteistyössä muun taiteen perusopetuksen taiteenalan tai taiteenperusopetuksen rinnastettavien yhteistyökumppanien ja toimijoiden kanssa. Opinnoissa huomioidaan tarvittaessa myös opettajan, huoltajan ja opiskelijan yksilöllisesti suunnittelema opintopolku. ■

Kuva: Minna Rissanen

Tavoitteet:

TAIDESUHDE

- Tukea opiskelijan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta
- Harjoitella ja kehittää opiskelijan omaa kuvailmaisua ja sen sanallistamista
- Tutustuttaa opiskelija monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja käsitteistöön, työskentelytapoihin – ja prosesseihin turvallisesti ja kestävästi kehityksen mukaisesti
- Innostaa opiskelijaa elinikäisen taidesuhteen kehittämiseen

VISUAALINEN LUKUTAITO

- Tukea opiskelijan visuaalisen lukutaidon kehittymistä kannustamalla opiskelijaa tarkastelemaan ja tulkitsemaan erilaisia kuvia ja kuvastoja
- Innostaa opiskelijaa havainnoimaan elinpiiriään ja visuaalista ympäristöä avoimesti, uteliaasti ja moniaistisesti sekä antaa opiskelijalle valmiudet havaintojen kuvalliseen työstämiseen
- Opastaa opiskelija taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

- Ohjata opiskelijaa toisten huomioimiseen, ryhmässä toimimiseen ja avoimeen vuorovaikutukseen
- Tukea opiskelijaa omien ajatusten ja näkemysten ilmaisuun

Sisällöt:

KUVAN KIELI JA

TAITEEN ILMAISUKEINOT

- Tutkitaan kuvan rakennetta ja kuvan kieltä
- Harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua
- Harjoitellaan sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- Perehdytään laaja-alaisesti erilaisiin kuvantekemisen välineisiin ja materiaaleihin sekä niiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin turvallisuuksitekijät ja kestävä kehitys huomioiden – keskeisiä menetelmiä ovat esimerkiksi piirustus, maalaus, grafiikka, kuvanveisto, keramiikka, arkkitehtuuri ja monitaiteelliset työmuodot

OMAT KUVAT

- Tutkitaan opiskelijoiden havainnoita, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä nousevia sisältöjä
- Pohditaan opiskelijoiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä

TAITEEN MAAILMAT

- Tutkitaan eri aikakausien, kulttuureiden ja visuaalisten taiteenlajien teoksia
- Tutustutaan nykyaikaisen taideteoksen ja taiteilijoiden tuotantoon
- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan paikalliseen taidetoimintaan
- Vierailaan mahdollisuuksien mukaan taidenäyttelyissä ja kulttuurikohteissa

VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

- Tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä ja esineympäristöjä
- Tutkitaan visuaalista ympäristöä esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta

Laskennallinen laajuus: 150 tuntia
(pääsääntöisesti 3 lukuvuotta)

Opintokokonaisuuteen sisältyy myös opintokokonaisuus 1 tavoitteet ja sisällöt.

Tavoitteet:

TAIDESUHDE

- Perehdyttää opiskelija kuvataiteen raja-alueella oleviin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin
- Kannustaa opiskelijaa tutustumaan hänelle merkitykselliseen taiteeseen

VISUAALINEN LUKUTAITO

- Tukea opiskelijan visuaalisen lukutaidon kehittymistä kannustamalla opiskelijaa tutkimaan visuaaliseen kulttuuriin ja kuvakulttuuriin liittyviä ilmiöitä sekä ympäristön visuaalisuutta eri näkökulmista
- Perehdyttää opiskelija eri kuvantulkinnan keinoihin, hyödyntämään niitä kuvien ja kuvastojen tarkastelussa ja soveltamaan taidetyökentelyssään
- Kannustaa opiskelijaa pohtimaan kuvataidetta ajallisesti, kulttuurisesti ja yhteiskunnallisesti

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

- Kannustaa opiskelijaa ilmaiseen ja laajentamaan ajatteluaan ja näkemyksiään sekä ymmärtämään eri asioiden ja ilmiöiden monitulkinnallisuutta
- Kannustaa opiskelijaa pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja ja tarkastelemaan niitä omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa
- Tukea opiskelijaa ottamaan kantaa taiteen keinoin

Keskeiset sisällöt:

KUVAN KIELI JA

TAITEEN ILMAISUKEINOT

- Tutkitaan kuvan merkitysten rakentumista
- Perehdytään laaja-alaisesti erilaisiin kuvantekemisen välineisiin ja materiaaleihin sekä niiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin turvallisuustekijät ja kestävä kehitys huomioiden – keskeisiä menetelmiä ovat opintokokonaisuus 1 esiteltyjen menetelmien lisäksi esimerkiksi valokuvataide, muotoilu, elokuva ja video, ympäristö-, yhteisö- ja katutaide, mediataide, performanssi ja monitaiteelliset työmuodot
- Perehdytään mahdollisuuksien mukaan digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksiin taiteellisessa ilmaisussa

OMAT KUVAT

- Tutkitaan opiskelijoille merkityksellisiä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä
- Pohditaan opiskelijoiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin

TAITEEN MAAILMAT

- Tutustutaan nykyaiteen toimintatapoihin ja ilmiöihin, taideteoksiin ja taiteilijoiden tuotantoon
- Käsitellään taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä
- Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan visuaalisten alojen eri toimijoihin ja toteuttajiin sekä kulttuuri- ja taidekohteisiin

VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

- Tutkitaan mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja
- Käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

Laskennallinen laajuus: 150 tuntia
(pääsääntöisesti 3 lukuvuotta)

7.3

Kuvataiteen teemaopinnot

Kuvataiteen teemaopintojen tarkoituksena on opiskelijan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen, kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen.

Teemaopintojen 200 tunnin laskennallinen laajuus muodostuu yhdestä (1) opintokokonaisuudesta. Opintokokonaisuus on kestoltaan pääsääntöisesti kolmen lukuvuoden pituinen. Opintokokonaisuuteen voi sisältyä eri pituisia ja sisältöisiä työpajoja ja kursseja. Teemaopinnot on suunnattu lähinnä 13–16-vuotiaille nuorille. Teemaopintoihin siirrytään pääsääntöisesti opiskelijan saatavuudessa teemaopintoihin vaadittavan iän ja taitotason. Teemaopintojen opiskelussa ei edellytetä yhteisten opintojen opintokokonaisuuksien suorittamista, vaan opiskelijaksi voidaan ottaa myös 13–16-vuotias nuori, jolla ei ole aiempia opintoja kuvataiteen taiteen perusopetuksessa. Teemaopintojen opiskelijaksi voidaan ottaa myös, vaikka kaikkia yhteisten opintojen opintoja ei ole suoritettuna. Päätötodistukseen oikeuttava 500 tunnin laskennallinen laajuus edellyttää kuitenkin 300 tunnin yhteisten opintojen ja 200 tunnin teemaopintojen suorittamista tai niihin rinnastettavien opintojen hyväksilukemista. Alle 13-vuotiaat voivat osallistua teemaopintoihin liittyviin opintoihin, jos opinnot soveltuvat iän ja tietotaidon mukaisesti ko. ikäryhmälle. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi eri-ikäisille suunnatut lyhytkurssit.

Kouvolan kansalaisopisto päättää tarjottavista teemaopinnoista. Teemaopintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan vuosittain olevat painopisteet ja ko. opintojen toteuttamiseen liittyvät tekijät, kuten saatavilla oleva tila, välineistö ja pätevä opettajisto. Teemaopintoja voidaan järjestää kuvataiteen eri osa-alueita käsittelevinä kuvataidetyöpajoina sekä kuvataiteen osa-aluetta painottavina työpajoina. Kuvataiteen osa-alueeseen painottuvia työ-

“Monipuolisuus opinnoissa vahvistaa laaja-alaista kuvataiteen näkemystä, visuaalista osaamista ja taiteentuntemusta.”

pajoja voidaan järjestää esimerkiksi maalauksessa, keramiikassa ja kuvanveistossa. Työpajoja voidaan järjestää myös yhdistelemällä eri visuaalisen taiteen alueita, kuten esimerkiksi piirustus ja grafiikka, kuvanveisto ja keramiikka, valokuva- ja mediataide, yhteisötaide ja performanssi, tila-, ympäristö- ja katutaide sekä kuva- ja käsityötaide. Opiskelija valitsee lukuvuosittain oman kiinnostuksensa mukaiset teemaopinnot. Opiskelijaa kannustetaan teemaopintojen monipuoliseen toteuttamiseen. Monipuolisuus opinnoissa vahvistaa laaja-alaista kuvataiteen näkemystä, visuaalista osaamista ja taiteentuntemusta.

Teemaopinnot voivat sisältää myös opintokokonaisuuteen ja sen tavoitteisiin ja sisältöihin rinnastettavia muita vaihtoehtoisia opintoja. Kouvolan kansalaisopiston vuosittaisessa taiteen perusopetuksen kuvataiteen kurssisuunnittelussa päätetään niistä opinnoista, jotka voidaan sisällyttää teemaopintojen opintokokonaisuuteen. Tällaisia opintoja ovat esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut lyhytkurssit. Kuvataiteen teemaopinnot voivat sisältää myös sellaisia vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia, joita voidaan järjestää muun muassa yhteistyössä muun taiteen perusopetuksen taiteenalan tai taiteenperusopetukseen rinnastettavien yhteistyökumppanien ja toimijoiden kanssa. Opinnoissa huomioidaan tarvittaessa myös opettajan, huoltajan ja opiskelijan yksilöllisesti suunnittelema vaihtoehtoinen opintopolku. Opinnot teemaopinnoissa rakentuvat vuosittaiselle tarjottavien opintojen runkosuunnitelmalle. ■

Tavoitteet:

TAIDESUHDE

- Kannustaa opiskelijaa kehittämään taidekäsitystään tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle tärkeän taiteen ja oppimisen itsearvioinnin kautta
- Rohkaista opiskelijaa jäsentämään omaa identiteettiään kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla
- Tukea opiskelijaa kehittämään osaamistaan sekä itsenäisessä että vuorovaikutteisessa tavoitteellisessa kuvallisessa työskentelyssä
- Rohkaista opiskelijaa syventämään kuvallista osaamistaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisutapoja monipuolisesti käyttäen

VISUAALINEN LUKUTAITO

- Rohkaista opiskelijaa ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti
- Kannustaa opiskelijaa pohtimaan ja soveltamaan luovasti taiteiden ja tieteiden välisyyttä
- Vahvistaa opiskelijan kykyä käyttää kuvan kieltä ja kuvallisen kerronnan keinoja
- Kehittää opiskelijan taitoa tutkia ja tulkita visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- Ohjata opiskelijaa laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan

OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

- Vahvistaa opiskelijan ymmärrystä hahmottaa taiteen ja visuaalisen kulttuurin mahdollisuudet vaikuttajana ja arvojen välittäjänä sekä tukea opiskelijaa näkemystensä ilmaisemiseen

- Ohjata opiskelijaa huomioimaan esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot toimiessaan yksin ja yhdessä
- Kannustaa opiskelijaa hyvinvoinnin ja hyvän elämän edistämiseen taiteen keinoin
- Kehittää opiskelijan kykyä työskennellä vuorovaikutteisesti muiden kanssa ja arvostamaan erilaisuutta
- Kannustaa opiskelijaa kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- Rohkaista opiskelijaa näkemystensä ja mielipiteidensä ilmaisemiseen taiteen keinoin

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana. Sisällöt suunnitellaan eri kuvataiteen osa-alueisiin sopiviksi ja ne voivat käsitellä samanaikaisesti useampia sisältöjä.

KUVAN KIELI JA

TAITEEN ILMAISUKEINOT

- Tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista
- Harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- Kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa sekä teosprosessien dokumentaatioissa

OMAT KUVAT

- Tutkitaan opiskelijoiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille tärkeistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä
- Pohditaan opiskelijoiden kuvien merkityksiä ja niiden suhdetta visuaaliseen kulttuuriin

TAITEEN MAAILMAT

- Tutkitaan eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja sekä tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin
- Pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä
- Hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taide- ja kulttuuritoimintaan
- Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön

VISUAALINEN YMPÄRISTÖ

- Tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja
- Harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista

Laskennallinen laajuus: 200 tuntia (pääsääntöisesti 3 lukuvuotta) ■

7.4

Aikuisten kuvataiteen opetus

Aikuisten kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksen tarkoituksena on kehittää opiskelijan kuvataiteellista osaamista ja ymmärrystä sekä luoda käsitys visuaalisen kulttuurin ja ilmaisun laaja-alaisuudesta niin henkilökohtaisella kuin yhteisöllisellä tasolla. Opintojen tarkoituksena on syventää opiskelijan suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Tutkivassa ja toiminnallisessa oppimisessa huomioidaan opiskelijan yksilöllinen osaaminen, elämänsä historia ja –kokemukset taiteellisen toiminnan lähtökohtana. Kuvailmaisullisen opetuksen ohella opinnot kehittävät visuaalista ajattelua, vuorovaikutuksellisia taitoja ja erilaisia tulkinta- ja katsontatapoja. Opetuksessa korostuvat omaa työskentelyä tukevat monipuoliset työskentelytavat kuten kuvien tulkinta, sanallistaminen, keskustelut, projektit ja näyttelyvierailut. Opinnot painottuvat nykytaiteen toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin. Tavoitteellinen ja pitkäjänteinen opiskelu tapahtuu ohjatusti, ryhmän kanssa ja itsenäisesti. Opiskelijaa kannustetaan ottamaan aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Opinnot mahdollistavat opiskelijan elinikäisen taidesuhteen ja harrastamisen kehittymisen sekä luovat pohjan eri alojen

“Opetuksessa korostuvat omaa työskentelyä tukevat monipuoliset työskentelytavat kuten kuvien tulkinta, sanallistaminen, keskustelut, projektit ja näyttelyvierailut.”

opinnoissa ja työelämässä tarvittavaan luovaan ajatteluun ja uuden kehittämiseen.

Kouvolan kansalaisopistossa toteutettava aikuisten kuvataiteen yleisen oppimäärän 500 tunnin opinnot sisältävät kolme opintokokonaisuutta, jotka noudattavat kuvataiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä. Yhteisten opintojen 300 tunnin laskennallinen laajuus muodostuu kahdesta (2) opintokokonaisuudesta. Opintokokonaisuus on kestoltaan pääsääntöisesti lukuvuoden pituinen. Teemaopintojen 200 tunnin laskennallinen laajuus muodostuu yhdestä (1) opintokokonaisuudesta, joka on pääsääntöisesti 1,5 lukuvuoden pituinen. Opintojen kokonaispituus on pääsääntöisesti 3,5 vuotta. Opintokokonaisuudet rakentuvat vuosittaiselle runkosuunnitelmalle. Aikuisia ohjataan laatimaan omia tavoitteitaan ja tarpeitaan tukeva henkilökohtainen opetussuunnitelma.

7.5

Työtavat kuvataiteen opetuksessa

Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, vertaisoppimiseen ja oppimisen itsearviointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan opiskelijoiden omat tavoitteet, tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Opiskelijaa kannustetaan oma-aloitteisuuteen ja ottamaan aktiivinen rooli työtapojen valinnassa ja omassa oppimisessa. Opetuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä. Työtapojen monipuolisuutta edistetään hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan paikallisia, valtakunnallisia ja globaaleja kulttuuripalveluja, toimijoita ja verkostoja.

Tiedollisen, taidollisen ja elämyksellisen opetuksen painopiste on kokemuksellisessa, tutkivassa ja toiminnallisessa oppimisessä ja taidetyöskentelyssä. Opinnoissa

huomioidaan kuvailmaisun prosessimaisuus. Opiskelijoita rohkaistaan kokeilemiseen ja kannustetaan improvisointiin sekä sattuman hyödyntämiseen. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, teknikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen.

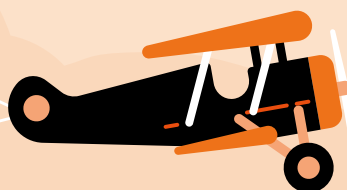
7.6

Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa

Arvioinnin tehtävänä on tukea opiskelijan edistymistä ja kehittymistä opinnoissa. Arviointi on jatkuvaa, oppimiseen kannustavaa ja monipuolista. Jatkuva arviointi ja palaute kehittävät opiskelijan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua sekä taidesuhteen ja identiteetin rakentumista kuvataiteen keinoin. Opiskelija saa ohjausta arviointiin ja kuvataiteen arviointikäytäntöihin koko opiskelunsa ajan. Opiskelijaa rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä huomioimaan toisten näkemyksiä. Palautteen kohteina ovat kaikki yhteisissä opinnoissa ja teemaopinnoissa opetukselle asetetut tavoitteet: taidesuhte, visuaalinen lukutaito sekä osallisuus ja vaikuttaminen. Arviointi kohdistuu työskentelyprosessiin ja sen aikana toteutettuihin teoksiin. Arvioinnissa korostuvat opintojen ja opetustunnin aikana tapahtuva suullinen arviointi ja vuorovaikutteiset palauttekeskustelut sekä sanallistaminen. Itsearvioinnissa opiskelijaa ohjataan oman oppimisen sanallistamiseen ja tarkasteluun sekä tavoitteiden asettamiseen, työskentelyn havainnoimiseen ja dokumentointiin. Opiskelijan arvioinnin, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin työmuotona voidaan käyttää erilaisia arvioinnin muotoja. ■

OPINTO- POLKU

TAIDEAINEET

Kuvataide

Musiikki

Teatteritaide

Sanataide

Käsityötaide

Mediataide

OPINNOT KOOSTUVAT

300

TUNTIA

200

TUNTIA

500

TUNTIA

YHTEISET OPINNOT

+

TEEMAOPINNOT

=

YLEISEN OPPIMÄÄRÄN
LASKENNALLINEN
LAAJUUS

**VARHAISIÄN
TAIDEKASVATUS**
- Tutustuttaa taiteeseen ja luo pohjaa opinnoille.

YHTEISET OPINNOT

Yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Yhteisiä opintoja suoritetaan 300 tuntia ja ne koostuvat 2 tai useammasta opintokokonaisuudesta.

Voit suorittaa yhteisiä opintoja ja teemaopintoja **YHTÄAIKAA!**

Opinnot etenevät **TASOLTA TOISELLE**, tiedollista ja taidollista osaamista laajentaen ja syventäen.

TEEMAOPINNOT

Teemaopinnoissa tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Teemaopintoja suoritetaan 200 tuntia ja ne koostuvat 1 tai useammasta opintokokonaisuudesta.

Opinnot voivat sisältää myös opintokokonaisuuksiin ja niiden tavoitteisiin ja sisältöihin rinnastettavia opintoja, esim. lyhytkurseja.

Huom!

JOKAISEN OPINTOPOLKU ON OMANLAINEN.

